



Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Terrena monstra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

is rotis nixum, impositum stabat, & antrorum quidem os porrigebat, ad ignem expuendum; retrorsum autem syrma à dorso proiectum trahebat, more draconis. In pinnis rotundi hærebat globi, infrà supraq; transfixi. Ad latera utrimque longæ velut hastæ suspendebantur. Armamentariū quoddam esse credidisse. Neque decrant bipennes in modum crucis decussatae vexillum utrimeque secus insignentes. Atque ne natu-
ram existimes illitteratam, vni vexillo litteræ A. D. I. H., alteri F. R. F. inscriptæ legebantur, interpretatione spectatoribus relicta. Præter hæc, gladius & fistula ænea iaculationibus apta, itemq; mortui hominis caput cute & carnibus denudatum, vt in crano mortis effigies esset, nec non vndique tubera, vulnera, cicatrices, exprimebantur. Cauda sanguinei coloris erat, fissa in eum modum, vt prærubra quædam parua spicula in unum fascem videretur colligata; multi ea sagittis similia esse dicebant. Habebat hic piscis etiam duos pedes, admodum diuersos, alter aquilino, alter leonino similis fuit. Referebatur hoc monstrum non in nouis tantum publicis, sed etiam typis ac penicillo effigiatum vendebatur. Quid mysterij indicarit, multa ingenia diuinauerunt; clarissime detexerunt bella atrocia inde continuata. In confessio-

Exod. 14, 22.
Iosue 3, 15.
Ibid. v, 5.

sunt aquæ maris, & Iordanis stantes, & ad instar montis intumescentes, vt siccam darent viam transiit, de quibus Iosue prædictit: *Cras faciet Dominus inter vos mirabilia.* Verum etiæ hæc miracula sunt, non propriè monstra, de quibus agere non est nostrum institutum. Et quæ perstricta sunt, affatim docent, satis superq; in aquis siue monstrorum, siue miraculorum extitisse.

In terris, quid monstra diu quæramus, cùm ipsæ sint etiam, multis in locis satis monstroso? Motus enim terra, aīē naturalis historiæ author, silentur, & quidquid est, ubi saltem buschia urbium extant: simul ut terra miracula potius dicamus, quam sceleræ natura. Et Hercule non celestia enarrata difficiliora fuerint. Metallorum opulentia tam varia, tam diues, tam fæcunda, tot seculis suboriens: cùm tantum quotidie in orbe toto palpantur igues, ruina, manfragia, bella, fraudes, tantum vero lu-

XI.
Plin. lib. 2.
nat. hist. c. 93.

xuria, & tot mortales conterant: gemmarum picturatum multū plex, lapidum tam discolorē macula, interq; eos candor alienus, prater lucem omnia excludens: medicatorum fontium vis: ignis tot locis emicantium perpetua tot seculis incendia: spiritus lethali alibi, aut scrobibus emissi, aut ipso loci situ mortiferi; alibi volvuntur tantum, ut Sorabte vicino urbi tractus: alibi prater hominē teris animantibus: nonnunquam & homini, ut in Sinus sano agro & Puteolano: spiracula vocant, alijs Charoneas scrobes mortiferum spiritum exhalantes &c. Quadam verò terræ ad ingressu tremula, sicut in Gabiensi agro, non procul urbe Roma, ingerafermè trutina, equitantium chrys: similiter in Reatino. Quadam insula, per fluctuant, sicut in agro Cacubo, & eodem Reatino, Mutinensi, Statonensi. In Vadimonis lacu, & ad Utilias aquas opacas illas, quā numquam die ac nocte eodem loco visitur. In Lydia, que vocantur Calamiua, non ventis solū, sed etiam contis, quod libeat impensa, multorum ciuium Mithritatico bello salus. Sunt & in Nympha parua, salutares dicta, quoniā in symphonie cantu ad istū modulantium pedum mouentur. In Tarquinieni lacu magno Italie, in nemora circumferunt, nunc triquetram figuram edentes, nunc ritudinem complexu, ventis impellentibus, quadratam numquam.

Ibid. cap. 96. Iuxta Harpasa oppidum Asia cautes stat horrenda, uno digito mobilis: eadem si toto corpore impellatur, resiliens.
XII.

Hæc, si veri sunt naturæ effectus, et si non vniuersim latè vera terræ monstra, sunt tamen pleraque veris monstris similia, videntur enim vtique à consuetu, secundū speciem diffinire deniare. Neque enim ordinario naturæ tenore terra tremit, aut siluae saltant. Quamquam alia multò monstri nomine digniora in terris reperiuntur. Si enim naturæ iniuria facta est, quando pro monstro habitum est, quod Tiberio principante, maximus, post hominum memoriam, terræ motus contigit, quo duodecim yrbes Asiae, vna nocte prostratae sunt; verum certè monstrum extitit, quando L. Martio & Sex. Julio Coll. in agro Mutinensi duo montes inter se concurrerunt, crepitu maximo assultantes, & recedentes, & inter eos flamma fumoq; exente. Quo concursu villæ omnes elisæ, animalia permulta (quæ intrâ fuerant) exanimata sunt. Nec sine prodigio,

monstrum